

Nnde nomen hec prouincia traxerit, haud obscurū fuerit vel illi qui præter eius picturam viderit nihil, quippe cū salo cingatur vnde-
 quaque. Huius autem Zelandiæ cū insulæ sint complures suis quæ-
 que nominibus insignitæ, easq; vix possibile sit separatim describere,
 eò quòd varijs inundationibus obnoxie vi tempestatum, cū locum
 tum formam, atque ipsos sæpe incolas mutant: eo quo commodissimè fieri poterit
 ordine describemus. Præcipue huius regionis insulæ sunt septem, reliquis firmiores
 magisq; cultæ, quarum si prius incolas considerauius, eas deinde persequemur.
 Erat hæc terra Cæsaris ætate nil aliud quàm Bataviæ appendix, inculta, nec vnquam
 ad serendi vsum vomere proficissa, aut fossione subacta, sed æstuarijs ac paludibus
 impedita. Huius terræ primos incolas Olaus Gotthus & alij plures tradūt Cymbros
 fuisse: quare sic de ipsorum origine disserit Leuinus Lemnius: Constans fama est, at-
 que indigenis per manus tradit, à Gotthis & Danis hanc gentem profuxisse, præfer-
 tim ab illa insula Cymbrica quæ in Dania Zelandiæ nomine inscripta est. Hi antiqui-
 tus Mattiaci dicti sunt, ex vulgata alloquendi consuetudine ac compellatione qua
 populares atque indigenæ inter se vsi sunt. Maet enim ipsorum (sicut hodie & Bata-
 uorum, Frisiorum ac plerumq; Germanorum maritimorum lingua) consilij, labo-
 ris itinerisque locum aut comitem sonat. Atque hoc etiam eos nomine Tacitus ap-
 pellant, cum inquit: Mattiacorum gens Batavis similes, nisi quòd ipsi terræ suæ solo a-
 crius animantur. Eius populi hodie inquilini ac indigenæ robusti, statura corporis
 liberali, feroces viribus, ingenio, solertia, versutijs, calliditate, fallacijs, captionibus,
 negotiandi peritia ac conquirendi industria ipsis etiã Batavis superiores. Maior verò
 pars rei nauticæ ac piscationibus dediti, qui ea sunt morum ac vitæ integritate, vt nū-
 quam inter illos vllæ contentiones, iurgia, simultates, dissidia exoriantur, nec magi-
 stratus vnquam (nisi in vrgentissimis causis) se horum cōtrouersijs interponit. In re
 domestica ac familiari omnia elegantia, nitida, exposita mensa frugalis, nec vnquam
 prodigaliter sumptuosa. In mercatura exercenda nemo non ciuium solers atque in-
 dustrius, lucri avidus, ad rem attentus. in tenuiores tamen atque inquilinos inopia
 pressos, liberalis ac beneficus. in cæteros hospitalis, comis, candidus. Nauticæ rei his
 vix quisquam magis peritus. Cū autem tam numerosa multitudo piscatu se exer-
 ceat, ac paulò longius in Oceanum progressa, victum in mari venetur: si quando par-
 cè ac malignè piscari contingat, nullus vnquam horum se vexat aut excruciat, nec
 cuiquam malè precatur, sed omnia placidè perfert, meliorum spe atque fiducia. Re-
 gionis huius insulas Orientales ab Occidentalibus discriminat Scaldis flu. Orienta-
 les insulæ præcipuæ quidem tres sunt: Tola seu Tolera, à vectigali seu portorijs no-
 men sortita, quem indigenæ Tol nominant: hæc Brabantia contermina, exiguo tan-
 tum freto discreta est. Huic coniunctus est agger Martianus, vulgò, *Martins dijsel* lo-
 cus amœnus atque arboribus vndique confitus; in quibus maxima alitum, præsertim
 ardearum copia nidulatur. Huic ad Circium obuersa est altera cui Duuelandiæ no-
 men est, à columbarum frequentia. Hæc nullum habet oppidum mœnibus cinctum.
 pagos autem & nobilium domos aliquot complectitur. Huic rursus ad Fauonios ad-
 uertitur Scaldia seu *Schöwen* insula, nomine sumpto à Scaldi flu. quo parte sua Au-
 strina alluitur, cuiusq; ibidem catarrhactæ sunt quibus Oceano miscetur. habet hæc
 in circuitu miliaria septem, olim multò maior extitit, at hodie maris sæuitia diminu-
 ta, ciuitates duas continet, Bravershauiam in Septentrionali, & Zirczæam in Au-

Zelandiarum insularum
 exactissima et noua de
 scriptio, auctore D. Jaco
 bo à Dauentria
 Ioan. Wytsmae excudit

strali insula parte positam. Occidentalium insularum prima atq; omniū maxima est
Suitbeuelandia, ab hac auulsa est ciuitas non ignobilis Romersv vallia, quā nullis ex-
cultam agris, nullis exornatam pomerijs Oceanus vndique alluit, ita vt vnica Salis ne-
gotiatione subsistat alterum huius insule oppidum Borsele eadem tempestate peni-
tus oppressum, anno scilicet 1532. Huic in Boream Nortbeuelandia apponitur, cuius
oppidum est Cortkeene. hæc pro delicijs totius Zelandiæ habebatur, sed eodem an-
no insula integra ita mari absorpta est, vt eius præter turres nonnullas quæ ex vndis
prominent, nulla sint reliqua vestigia. Inter vtranque iacet *Wolffersdijck* / duos sal-
tem pagos habens. V *Valchria* autem ab Occasu æquinoctiali Britannia obuersa est,
in quam breuissimus est traiectus, & à qua parte primus in Oceanum ingressus quo-
cunque terrarum dirigi potest. vrbes continet tres, *Vlissingam*, *Metelliburgum* &
Campoferam, quam *der Beer* indigenæ vocant. De aeris autem Zelandici clementia
haud multa polliceri ausim (inquit Lemnius) vt qui in nonnullis partibus sit paulò
& asperior, & quam vicinarum gentium, minus salubris, præsertim æstate, ob paludum
& stagnorum graues halitus, & quòd regio arboribus minus sit confita. Hoc tamen ha-
bet commodi, quòd contagioni ac pestiferis morbis minus sit obnoxius, ac ferius in-
ficiatur; at infectus immaniter in corpora hominum grassatur. Sal candidissimum
ciuium industria conficitur. Terra adeo fœcunda, vt bina iugera Zelandica
plus emolumenti cultori afferant quàm quatuor Brabantia.

Prata ac pascua habet lætissima, pecora fœcundissi-
ma. Ferinas autem vix alias præter
cuniculos habet.

